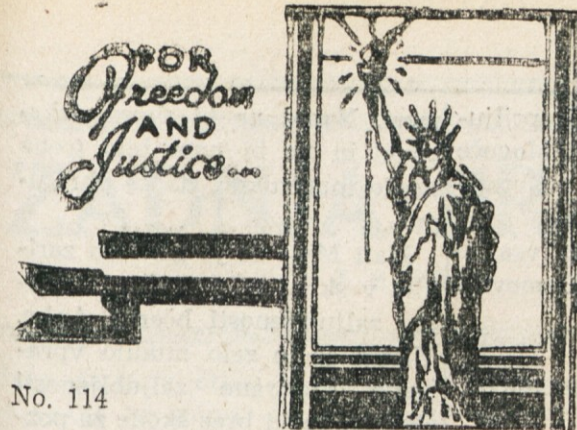

Indija postaja nemirna

Posebno obsežni in ostri so med hindujski in muslimani. V spopadih med njimi v zadnjih mesecih je bilo veliko število mrtvih.

NEW DELHI, Ind. — Tudi indijska republika postaja nemirna, vendar ta pojav ni v zvezi z vojskovanjem v Aziji, ampak z domačimi indijskimi političnimi razmerami.

V Indiji se čuti, da manjka nekdanjega vpliva kongresne stranke. Od kar se je stranka razcepila, se da ugotoviti, da obe njeni struji še nista prišli do lastnega ravnesja. Desni čarji so padli močno pod vpliv nacionalistov. To se vidi po tem, da so trenja med hindujski in muslimani na dnevnem redu. So zadnje čase postala tako huda, da je sama Indira Gandhi morala pisati posebna pisma vsem predsednikom 17 federalnih držav in jih opozoriti, naj skrbijo, da trenja ne bodo dobila še ostrejših oblik.

Trenja med muslimani in hindujski se čutijo posebno v občinskih upravah, ki so ponekod že v razsulu. Z ravnesja je prišla tudi indijska levica. Tam se posebno čutijo trenja med zmernimi komunisti in maovci. Maovcev sicer ni veliko, toda so zelo glasni in agilni. Obravnavanje sporov s svojimi partijskimi nasprotniki smatrajo za važnejšo zadevo kot vprašanja, ki se tičejo blaginje dežele. Indira Gandhi se boji, da tiči za nekaterimi trenji tudi vpliv tujih sil. Verjetno pri tem misli na kitajsko komuniste. V nekaterih slučajih so bili nemiri tako hudi, da je moralo posredovati vojaštvo.

Na verjetnost tujih vplivov cika tudi poročilo iz Pariza, ki trdi, da so francoski maoisti na pobudo Peipinga postali izredno aktivni. Zdi se, da so kitajski komunisti sklenili, da sprostijo vrstah svojega mednarodnega gibanja nove akcije, ki se jim pa cilj še ne da odkriti.

Ta teden bo v Kongresu zopet dosti zmešnjave

WASHINGTON, D.C. — Ta teden obeta dosti parlamentarne živahnosti v Kongresu. Spoprijeli se bodo v glasovanju zagovorniki Nixonove ideje, da se naše čete sicer umaknejo do konca junija iz Kambodže, da se pa lahko tja vrnejo pod določnimi pogoji. Nixonovi nasprotniki mislijo, da mora biti umik naših čet dokončen.

Obe stališči sta izraženi v celi vrsti predlogov. Razlika med predlogi je največ v tem, da so predlogi opozicije bojevitejši, predlogi Nixonovh pristašev pa mirnejši in zato ne odbijajo kompromisov.

Ponavljati predloge ene in druge strani ne kaže, saj se vsaj predlogi Nixonovh pristašev zelo hitro in pogosto menjajo. Če bo prišlo do končnega glasovanja, pa bo šele v drugi polovici tedna.

Sončno in vroče. Najvišja temperatura okoli 88.

Albanci SFRJ gledajo še zmeraj preko meje

PRISTINA, SFRJ. — Sedanji jugoslovanski režim se močno trudi, da bi pridobil simpatije 800.000 kosovskih Albancev na jugoslovansko stran. Podpira jih na vseh področjih, posebno na kulturnem in gospodarskem. Tam so uspehi vidni, toda ali so Albanci z njimi zadovoljni? Tu se pokaže nekaj čudnega.

Jugoslovanski režim je liberalen do Albancev, dopušča njihove stare navade, šege in običaje v upanju, da jih bo čas zmlel. Na albanski strani diktator Enver Hodža neusmiljeno podira vse, kar je staro, in ustvarja novo. To se zdi imenitno mlademu albanskemu rodu na obeh straneh meje. Zato je težko reči, kdo je na Kosovu bolj ugoden, Tito ali Enver Hodža.

Odločilnega pomena je to, da imajo Albanci na zahodu svojo republiko, v Jugoslaviji so pa samo provinca srbske republike. Pri vsem tem prihajajo na dan še stari obračuni, ki se najbolj nazorno dajo izraziti s sledečo primerjavo: L. 1389 pomeni za Srbe čisto nekaj drugega kot za Albance. Za Srbe je spomin na to leto del narodnega ponosa, pri Albancih pa vzbuja ravno nasprotno občutke.

Poljska hoče varno mejo na Odri in Nisi

VARSAVA, Polj. — Zunanji minister Stefan Jedrychowski je zadnji teden nenadno odletel v Moskvo, kjer je v imenu poljske vlade pritiskal na vladno Sovjetske zveze, naj pri razgovorih z Zahodno Nemčijo o nepopadnih pogodbah zahteva dobesedno jamstvo za varnost nemško-poljske meje na Odri in Nisi.

Trdijo, da je Zahodna Nemčija pripravljena v pogodbi priznati "vse obstoječe meje" v Evropi, ni pa voljna posebej omeniti meje ob Odri in Nisi. Poljaki hočejo imeti prav to, za nje je ta meja bistvene važnosti in njeno priznanje od strani Bonna temeljna zahteva državne nedotakljivosti in varnosti.

Italijanske volitve niso spremenile sil

Pokrajinske in občinske volitve v Italiji preteklo nedeljo in ponedeljek niso bistveno spremenile političnega položaja.

RIM, It. — Pokrajinske in občinske volitve so čakali vsi politični ljudje in presojevalci položaja kot pregled političnega razpoloženja in stanja političnih sil v republikah. Nekateri so napovedovali okrepitev leve, drugi so upali na okrepitev vladne koalicije "leve sredine".

Obe vodilni stranki, kršćanska demokracija in komunistična partija sta nekaj malega izgubili. Kršćanski demokrati so dobili tokrat 37,9% glasov v primeri z 38,8% pri parlamentarnih volitvah leta 1968. Komunisti so dobili tedaj 28% glasov, tokrat pa 27,9%. Proletarski socialisti, ki so za ožje sodelovanje s komunisti, so padli tokrat na 3,2% glasov, med tem ko so jih dobili pred dvema leti 4,4%.

Socialisti in socialni demokrati so nekaj okrepili svoje vrste, na desnici pa ni bilo bistvenih sprememb. Vlada koalicijska je kot skupnost napredovala v odstotku dobljenih glasov.

Komunistična partija je zmagala v pokrajini Emili-Romagna, kjer bo imela v pokrajinskem zboru 26 od 50 zastopnikov. V močno levičarskih pokrajinah Toskana in Umbria ni dobila večine, lahko pa ji pripade vlada, če jo bodo hoteli podpreti socialisti. V vseh ostalih 12 pokrajinah Italije so dobile večino stranke vladne koalicije. Od skupnega števila mest v pokrajinskih zborih so dobili kršćanski demokrati 287, komunisti pa 201, ostali 202 mesti pa sta razdeljeni med ostale stranke.

Vsi iščejo Agnewa?

WASHINGTON, D.C. — Urad podpredsednika ZDA S. T. Agnewa je, kot trdijo, oblegan od kongresnikov, ki bi bili radi z njim fotografirani. Te fotografije naj bi služile v volivnem boju.

Afera Douglas bo najbrž zaspala sama po sebi

WASHINGTON, D.C. — Ko je predsednik Nixon imel svoje težave z izbiranjem kandidata za prazno mesto v Vrhovnem zveznem sodišču, so se naravno vsi njegovi nasprotniki na tistem veselili, če je bilo treba so to kazali tudi v javnosti. To je republikance močno ujezilo, zato so mislili, da bi bilo dobro, da najdejo tudi med odličnimi demokrati grešno dušo, ki bi jo z uspehom lahko napadli. Tako so začeli nabirati material proti znanemu liberalnemu članu Vrhovnega sodišča Douglasu, ki je obenem tudi dober pisatelj in zagovornik naprednih idej.

Gonja proti njemu je končno dobila obliko v akciji: 115 kongresnikov, naj se začne preiskava proti nekaterim "dejstvom", ki spravljajo obnašanje Douglasa v slabo luč. Po sklepu teh 115 kongresnikov, naj posebna komisija opravi pripravljalna dela za preiskavo. Svoje delo bi morala dovršiti do 20. junija. Komisija je sedaj priznala, da ji gradivo za preiskavo doteka zelo počasi in da ga najmanj pripejajo ravno tisti, ki so Douglasa najbolj obtoževali. Zato mislijo, da bo vsa stvar zaspala kot ponesrečena politična akcija.

Švedje hočejo čist zrak

STOCKHOLM, Šved. — Oblasti so odredile preskuse, ki naj pokažejo, koliko škodljivega izpuha puščajo v zrak tri in več let stari avtomobili. Švedske oblasti se na splošno zelo prizadevajo za čist zrak, posebno v glavnem mestu Stockholm, kjer je število avtomobilov sorazmerno veliko.

Med drugim imajo v načrtu prepevati ves avtomobilski promet v sredini mesta. Po nekaterih mestih drugod v Evropi so že napravili nekaj takih poskusov, da bi dognali učinke.

Kar obsežen gozd

SPOKANE, Wash. — Iz 2,500 funtov semena Douglasovega bora bo ob najugodnejših pogojih zrastle 100 milijonov dreves. Bil bi to vsekakor kar obsežen gozd.

GVERILCI SO STRELJALI NA HUSEINA V JORDANIJI

V Jordaniji je po več dneh napetosti med gverilskimi skupinami in vojsko prišlo včeraj do številnih spopadov in večurnega boja. Gverilci so streljali tudi na kralja Huseina, ko se je peljal v avtu nedaleč od glavnega mesta. Kralj ni bil ranjen, pač pa njegov voznik. Med obema stranema je bilo dogovorjeno premirje.

AMAN, Jord. — Včeraj je bilo dogovorjeno med vlado in arabskimi gverilci premirje in sprejet načrt a obnovi reda in miru v mestu in okolici. Kljub temu so se spopadi nadaljevali. Vlade sile naj bi streljale na begunska taborišča, ki so glavna oporišča gverilcev, s topovi. Vojska in policija sta zajeli večje število gverilcev in jih imata zaprte. Gverilci so prijeli 32 tujecev, med njimi 14 ameriških državljancev, kot talce, s katerimi hočejo doseči izpustitev svojih ujetih tovarišev. Včeraj so gverilci streljali na kralja Huseina, ko se je vozil v avtomobilu skozi mestce Sweilah severovzhodno od glavnega mesta. Kralj ni bil zadet, bil pa je ranjen njegov voznik.

Jordanija ima največje število palestinskih beguncev, tam so zato tudi najštevilnejše gverilске enote. Njihova glavna oporišča so begunska taborišča. Dejansko je polovico prebivalstva Jordanije sestavljeno iz Palestincev, ker je kralj Abdulah, prednik kralja Huseina priključil del Palestine s starim Jeruzalemom vred svoji državi v času nastajanja Izraela leta 1948. Tedaj je iz Transjordanije nastala Jordanija. Del Palestine, ki ga je Abdulah tedaj vključil v svojo državo, je bil gospodarsko in kulturno veliko razvitejši in naprednejši od transjordanjskega dela, kjer so živela arabska plemena v plemenskem okviru po svojem starem načinu.

Med vlado Jordanije in med gverilci, ki so si postavili za cilj osvoboditev Palestine, so stalna trenja, ki se od časa do časa sprožijo v bojevanje. Tako je v zadnjih dneh prišlo do napetosti in spopadov, tekot katerih je vojska prijela nekaj gverilcev.

Iz Clevelanda in okolice

Graduacije — J. Timothy Modic, sin dr. J. L. in Mrs. Modic, je graduiral 3. junija na Xavier University v Cincinnatiju, O., in bil imenovan za rezervnega poročnika v oboroženih silah ZDA. Vpisal se bo na zobozdravniški oddelek Case WRU v Clevelandu. Njegov starejši brat Christopher je na zdravniški šoli C.W.R.U.

John L. Modic bo diplomiral iz angleščine z bachelor of Arts na Cleveland College W.R., masters na Western Reserve. Zdaj uči na Purdue University v Ft. Wayne, Ind., in je sin pok. Josepha in Mary Lach Modic, brat dr. J. L. Modic M.D. in Edwarda C., ki je pri gasilskem oddelku mesta Clevelanda. Castitke vsem!

Zadušnica — V petek ob 7.30 zj. bo sv. maša za Ano in Williama Švigel (Prosser Ave.) v cerkvi sv. Vida ob obletnici smrti.

Rojstni dan — Rojak Anton Kapel, 18600 Mohawk Avenue, obhaja danes v krogu svoje družine svoj 76. rojstni dan, v soboto pa obhajata on in njegova žena Antonija god. Čestitamo in želimo našima dolgoletnim naročnikom še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Wallace samo v nadlego

WASHINGTON, D.C. — V Beli hiši so zmago G. Wallaceja za guvernerja pri primarnih volitvah v Alabami sprejeli z nejevoljo in zadrego. Ko so položaj malo premislili, so izjavljali, da G. Wallace ne bo mogel pri volitvah za predsednika ZDA leta 1972 biti več kot nadlega. Napovedujejo, da ne bo dobil toliko glasov in volivnih mož kot leta 1968.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Vlada Laosa je včeraj objavila, da so rdeči zasedli mesto Saravane, zadnje večje mesto v južnem delu države, ki je bilo še v vladnih rokah. Vlade čete so se umaknile proti vzhodu, vendar vlada z njimi nima zveze. Mesto Saravane je nekako sredi Hočiminovih poti, ki vodijo preko Laosa v Kambodžo in Južni Vietnam. Rdeči so ga doslej pustili v miru, so ga le držali obkoljenega, sedaj jim je postal le prehuda ovira in so ga enostavno zasedli.

BUENOS AIRES, Arg. — Vojaška junta, ki je prevzela oblast v državi namesto odstavljene gen. Onganie, je obljubila volitve in vrnitev k ustavni vladi, ni pa povedala, kdaj bo obljubo izvedla.

WASHINGTON, D.C. — Harry A. Blackmun, ki ga je senat pretekli mesec potrdil za člana Vrhovnega sodišča, je včeraj nastopil svoje službeno mesto.

BENETKE, It. — Ameriški obrambni tajnik M. Laird je skušal zaveznike v NATO prepričati o rastoči moči sovjetskih jedrskih oboroženih sil. Dejal je, da prihaja čas ko bo moral NATO prevzeti večji del odgovornosti za varnost Evrope. M. Laird je prišel sem na razgovore jedrskega posvetovalnega odbora NATO.

Lelos 54% manj padlih v vojni v J. Vietnamu

V prvih petih mesecih je bilo v vojskovanju v Vietnamu 54% manj ameriških padlih kot lani in prav toliko manj ranjenih.

WASHINGTON, D.C. — Vojskovanje v Indokini popuščalo, število žrtev se manjša, četudi ne v obsegu, kot večina dežele želi. V prvih petih mesecih letošnjega leta je število mrtvih in številno ranjenih bilo za povprečno 54% manjše od onega lani in v istem razdobju. V letošnje številke je vključenih tudi preko 200 padlih v Kambodži. Skupno je bilo v boju do vključno 30. maja letos mrtvih 2,397, lani pa v istem razdobju 5,240.

Tudi število ranjenih se je zmanjšalo v enakem obsegu, 54%. Lani je bilo v bojih ranjenih 36,800, letos pa v istem razdobju 16,773.

Nixon je postavil za svoj cilj zmanjšanje ameriških vojni žrtev in čim prejšnjo prepustitev bojevanja domačinom. Vietnamizacija napreduje ugodno in južnovietnamske čete so se v Kambodži izkazale proti vsemu pričakovanju dobro. Tako je mogel predsednik Nixon obnoviti umikanje ameriških čet iz Vietnamu. Objavil je, da bo do srede oktobra letos vrnjenih domov 50,000 mož.

Atomska eksplozija sprožila potres v Peruju?

ADELAIDE, Avstral. — Znan avstralski fizik dr. D. G. Robertson je dejal, da on podpira teorijo, ki jo je postavil perujski diplomat Enrique de Parades v Rio de Janeiro pretekli teden, da naj bi namreč potres v Peruju sprožila francoska jedrska eksplozija nekaj ur preje na južnem Pacifiku.

ZADNJA PRAVDA

J. S. BAAR

Dolgo ga je že jezilo, da mu oče še vedno ne zaupa, da vozi iz gozda prav na cesto sam in mu šele tam prepusti bič in vprego. "Oje držati in ne izpustiti, — pa naj se zgodi, kar hoče. Živina sme iti samo korakoma, bogvari v skok! to bi bilo napak, nihče na svetu ne bi mogel voza zadrževati. Voliči — jaz sam — in voz, — vse bi šlo na drobno. Za življenje gre," si je v duhu ponavljal mladi Porazil, ko je stopil pred vprego na sredni ozkega, po hudaurniku razdrpanega pota, in vzel okovani konec ojnice v žuljavo desnico. Kakor oče, tako je tudi on naredil na tleh pred seboj križ z bičem in takoj nato zavpil: bji! Že ni bilo več časa, da bi se ozrl, dokler ni stal voz na trdi državi, čisti pod gozdom. Šele tukaj je Martin ustavil in se ozrl. "Dobro si speljal," ga je pohvalil oče in pristavil: "Se bolje kot jaz. Videti je, da si močnejši, — oje držiš kakor s kleščami, s petami se upiraš, da kamenje kar leti izpod nog." Kakor bi ga božal s svilen roto, tako je prišla Martinu očetova pohvala, toda branil se je, kakor mu je velevala vladnost in spoštovanje do očeta: "Hrust sem, oče, kakor Vi, toda meriti se z Vami vendar ne bi hotel!" In oba skupaj sta odvezala zavoro in jo vrgla na voz, da ne bo cestar zabavljaj, da mu kvarita cesto. Gašperjevi so jo sedaj mahnila po bližnjici proti domu. In glej, stari Porazil ni krenil za njimi, ampak se je kot klešče držal voza.

"Oče, ne greste z nami?" ni dalo gostačica, da ne bi vprašala. "Ne grem," jo je kratko odpravil Porazil, ko pa se je Gašperica že skoraj prav pri Klenčici ozrla, je zagledala kmeta, kako maha z rokami v zaupnem govoru z Martinom, in da preti celo s pestjo.

Nekaj je gostački prišlo na misel, toda hitela je za možem in hčerjo, ki sta jo bila malo prehitela, in niti črnila ni o tem. Oče in sin pa sta v resnici govorila resne stvari. Kar ustrašil se je Martin, ko je bil udaril stari nanj meni nič tebi nič: "Čas je, da se oženiš!" Martin se je v zadregi nasmehnil in rekel: "O, saj se ne mudi še tako!"

"Mudi se, da boš vedel," je vztrajal oče trdo pri svojem, "sit sem že gospodarjenja s tujimi ljudmi. Po materini smrti se nisem ženil radi Tebe in Adama, hčere mi pa Bog ni dal, in tako sem se z gostači pretelkel in jih vzel k mizi, da nam je kdo kuhal in pral. — Pa mi bo morda še žal."

"Gašperjevi so dobri ljudje," se je oglašil Martin. Oče ga je na ošvrknil s pogledom, a je nadaljeval, kakor bi ne bilo nič: "Gospodinja mora priti v hišo, in doto mora prineesti; z doto izplačamo tvojega brata Adama in zagospodarimo takoj z vsem skupaj. Z Manco menda, fant, ne misliš zares?" Voz je veselo ropotal po beli cesti, toda oče in sin sta po tem vprašanju umolknila. Porazil je trenutno potrpežljivo čakal na Martinov odgovor, a ko ga ni dočkal, je začel vnovič govoriti: "Za tri tisočake ti prepustim posestvo. Samo kot si izgovorim. Tri tisočake odšteješ Adamu in vse posestvo bo tvoje. — Deklet je povsod kakor cvetja, lepih in petičnih; silijo k nam, same se ponujajo; povsod te bodo radi videli, kjerkoli potrkas, povsod bodo odprli. — Kaj molčiš kot kamen? Govori, da bom vedel, kako in kaj!" je kar naravnost povedal stari kmet, ki je v vseh rečeh in povsod ljubil iskrenost in jasnost.

"Ne jezite se, oče," je odvrnil sin, "nobene druge ne maram kakor Manco."

"Našega gostača — Gašperjevo Manco?"

"Da, to — in nobene druge!" je pritrdil tiho in odločno Martin. Stari je čutil, kako se je nekaj podrl v njegovih načrtih, kako se ruši — maje in pada, o čemer je toliko razmišljal, kar je tako dolgo zidal v svojem duhu kot temelj bodočnosti svoje in svojega rodu. Vse to se je razblinilo v dim. Ta svoje glavni sin mu je prekrizal račun. Bil je jezen in žalosten obenem, zmerjal in jokal bi bil najrajši obenem, toda premagal se je in je rekel čez trenutek ledeno mirno: "Tako, tako, Martin! Ravnaj, kakor veš; tako boš ležal, kakor si boš postlal; toliko pa si že razumen, da ne boš vzel posestva, če vzameš Manco; še enkrat pravim — izberi si! — Ali Manco ali posestvo!"

"Sem že izbral —" je odvrnil sin; "brez posestva bom živel, — a brez Mance ne."

"Dobro je," je pokimal Porazil z glavo, "kakor sem rekel ravnaj, kakor veš in znaš. Samo pazi, da ti ne bo kdaj žal in ne boš drugih dolžil."

"Ne bom, oče."

"Fant, v gosačstvu se težko živi, — naše posestvo, to pa je kaj drugega. Dinar je dinar, če ne dela, tudi jesti nima."

"Samo da ima človek, kar ga veseli."

"Hm! — Žena veseli človeka eno leto; potem ga neha veseliti, a zato začne pestovati otroke in podpirati moža."

"To vse bo Manca storila."

Stari se je vznevoljil: "Tak pozeni, da boš že vendar doma! Danes moraš še stelo zmetati v listnico. Jaz bom skočil tja-le k Adamu, da nakosim nekaj redi detelje." In že je pogledal čez Bistro doli k Mejkosovcu, kjer je oral Adam z drugim parom deteljišče. Martin ni spregovoril niti besedice več. Le z bičem je visoko švignil nad hrbi pisanih volčev, da sta hitreje stopila; voz je glasneje zaropotal, in stari Porazil, ki je bil na videz miren, je krenil okrog pokopališča po stezi naravnost k Mejkosovcu. Volička sta kmalu pozabila na bič in stopala počasnih korakov. Martin je ob njih udobno razpletal svoje misli.

"Kaj neki, — saj ne bo tako hudo, ne. Niti čutil ne bom, da sem brez grunta. Če premislimo dobro, gara kmet bolj kot ddnar. Koliko ima že samih skrb! Delo opraviš, za živež si zaslužiš še več kakor na posestvu. Spoštovan seveda ne bom tako kakor posestnik, toda zato bom imel Manco."

"Fant pasjeglavi, trmasti," si je ponavljal po potu stari Porazil in hitel, da se mu je gla v a tresla. "Po materi je dobil to svojeglavnost, da mu niti s cepcem ne izbiješ, kar si je vtepel v glavo, pa če bi mu bučo razbil. S parom volov ga človek ne odtrga od onega dekleta. Tako se je zagledal. — Pa je prvorojenec in posestvo mu gre. Če pa noče, tudi dobro, daji pa Adam posestvo. Tisočak bo pridral za Porazilovo posestvo, ker je mlajši in ker moramo pomagati Martinu, tudi če vzame Manco, vsaj do bajte, da ne bo delal sramote svojemu rodu."

V Mejkosovcu je oral Adam od ranega jutra dveletno deteljišče. Zjutraj v temi je že bil odšel z doma, ko še ne sitnarijo obadi in muhe. Zato pa je priročil sebi in voličem več pol-danskega počitka. Od enajstih do dveh, ko solnce meče skoraj navpično svoje žgoče žarke, leži Adam z vprego vred v senci.

(Dolje prihoduje)

Kalifornijski mandlji

Kalifornija je edina država v ZDA, ki goji mandlje za prodajo v večjih količinah.

VESTI
IZ SLOVENIJE

Gospodarski objekti

Izvršni odbor Ljubljanske kreditne banke je na svoji seji dne 3. aprila razpravljala o kreditiranju energetskih objektov in o celotni infrastrukturi. Posebna točka dnevnega reda je bila namreč posvečena problemom in vesticij v najpomembnejših gospodarskih podjetjih. S področja elektrogospodarstva je banka med drugim prejela informativni zahtevek v višini skoraj 600 milijonov din za projektiranje in gradnjo nuklearne elektrarne.

Poleg tega integralni program za uskladitev proizvodnje združenega podjetja Slovenske železarnice obsega potrebo 505 milijonov din za osnovna sredstva. Banka je doslej v tem podjetju investirala že 66 milijonov v kratkoročnih posojilih.

Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana je za modernizacijo proge Zidani most — Šentilj izdelalo in v estigacijski program s predračunom 498 milijonov din. V letu 1970 bi že pričelo z deli na odseku Zidani most — Čret. Za modernizacijo in elektrifikacijo proge Koper — Prešnica pa bo potrebno 145 milijonov.

Pristanišče Koper teži tudi po modernizaciji. Njegova zmogljivost naj bi se v prihodnjih petih letih zvišala na 5 milijonov ton. Za to pa bi bilo potrebno 150 milijonov in frastrukturnih in 220 milijonov ostalih investicij. Enake potrebe razširjenja ter predpogojnih investicij imajo podjetje Iskra v Kranju ter TAM v Mariboru. Tudi na polju turizma predvidevajo v prihodnjih letih investicije v višini 840 milijonov din.

Za to posojila bi se bilo zamenjati na zvezne fonde. Kot doslej si mora zadevne investicije za svoj razvoj preskrbeti Slovenija sama. In to kljub še vedno večjemu procentualnemu deležu prispevanja v federalni sklad.

Mehanizacija zasebnih podjetij

Se pred leti je bilo stanje za

sebnega kmeta v Sloveniji tako žalostno, da je že sama misel na nakup traktorja zgedala blazna za kmeta in krivoverna za oblast. S časom so zasebni kmetje spoznali, da je rešitev njihovega gospodarstva le v mehanizaciji, in tudi oblast je pod pritiskom pametnejših struj odnehala v svoji gonji.

Položaj kljub temu še danes daleč ni idealen. Lani je bilo v Sloveniji na privatnih posestvih naštetih okoli 5.500 traktorjev, to se pravi, da so samo v lanskem letu kmetje nabavili okoli 1.300 traktorjev. V tem nakupovanju pa so precej prepuščeni sami sebi. Obstaja sicer na kmetijskem institutu Slovenije v oddelku za kmetijsko mehanizacijo posvečevalnica, a kmetje se je iz preteklih izkušenj raje ogibljejo, kot pa posluhujejo. Tako je še vedno najbolj pogosta pojava v Sloveniji, da se kmet za nakup traktorja ali drugega stroja odloči tako, da vpraša sosedo, ki je ta ali oni stroj kupil, za nasvet. Bohinjeci pa pravijo: "Na naši strani ne moreš dobiti pametnega nasveta in zato se tudi za nasvete spleča povprašati onstran meje."

Tako se zgodi, da kmetje kupujejo stroje tudi mnogo raje "onstran meje". To pa zlasti zato, ker v Sloveniji ne morejo dobiti potrebnih kreditov, ki pa so kaj lahko dosegljivi v drugih državah. Tako je npr. v okolici Sežane in v Soški dolini kar za okrog 30 milijonov lir kmetijskih strojev, ki so bili prodani čez državno mejo na slovensko stran na kredit. Italijanski trgovci zatrujejo, da tako vestnih odplačevalcev kredita, kot so kmetje na slovenski strani, zlepa ne bi mogli najti.

Nerazumevanje odgovornih organov še naprej dela škodo slovenskemu gospodarstvu. So pa kmetje kljub temu napredovali v mnogih ozirih. Zlasti so že prišli do zaključka, da se bolj izplača kupiti malo večji traktor, kot pa manjši model, in pa da so tudi potrebni dopolnilni stroji. Po mnogih krajih so na traktor v začetku priklopili kar stari

plug, ki so ga prej vlekli konji ali voli.

Plemenske svinje v Nemčiji

Agrokombinat Emona je z iharanske farme izvozil 4.250 plemenskih svinj v Vzhodno Nemčijo. Tam so slovenski strokovnjaki zgradili eno največjih in najmodernjših prašičjih farm na svetu. Z letali so izvozili tja vsega skupaj 9.092 svinji.

Barvni televizor je drag

V Kranju je začela Iskra-Riz izdelovati barvne televizorje. Sklenili so jih za enkrat izdelati le 2000. So namreč za slovenske razmere dosti dragi, saj stane vsak 9.500 novih dinarjev, kar je povprečni letni zaslužek delavca v Sloveniji.

Manj telet

Težave v oskrbi z mesom, ki so se pojavile v zadnjih letih zaradi manjše prireje, nemara tudi letos še ne bo konec. V Sloveniji so ugotovili, da je število govedi padlo v enem letu od 544.000 na 503.000. Telet do pol leta starosti je manj 6.500, mladih goved do dveh let pa kar za 31.500. Lani so poklali preveč telet, zato bodo morali letos tak zakol omejiti.

Kje je vzrok?

Največkrat trožijo v Sloveniji: Denarja ni! Pri gradnji stanovanj lani ni bilo tako. V bankah je ostalo več kot 300 milijonov dinarjev, namenjenih gradnji stanovanj, stanovanj pa povsod manjka.

Kljub toliki hvali slovenski pridnosti, podjetnosti in sposobnosti mora biti neke neke narobe. Včasih so dejali: Vsak zase, Bog pa za vse! Rdeči vodniki v Ljubljani bi nemara radi igrali vlogo Boga — za vse, pa jim manjka sposobnosti celo v povprečnih človeških merah!

Dobre ceste bi radi imeli

Slovenski odbor za vzdrževanje in prenovitev cest je vključil v svoj petletni načrt kot nujno in neodložljive objekte gradnje cestnega predora pod Karavankami, obalno cesto Škofije — Koper — Sečovelje in cestno povezavo z avtomobilsko cesto Palmanova — Gorica. Za gradnjo vsega tega bi potrebovali 500

milijonov novih dinarjev, pa ne vedo, kje bi jih vzeli.

Industrijski izdelki

Slovenska gospodarska zbornica je objavila, da je odpadlo kar 87,2% vsega izvoza iz Slovenije na industrijske izdelke. Od 291 podjetij, ki so prodajala na tuje, je 26 podjetij ustvarilo nad polovico vsega slovenskega industrijskega izvoza. Na prvem mestu je tovarna glinice in aluminija v Kidričevem, na drugem Iskra, na tretjem Impol, na četrtem Cinkarna in na petem idrijski rudnik.

Železnice končale z dobičkom

Železnice v Sloveniji so lansko leto zaključile s 7 milijoni čistega dobička. Za modernizacijo so porabile 230 milijonov dinarjev. V načrtu imajo modernizacijo štajerske in elektrifikacijo koprške proge. Zadnja ne zmora več naraščajočega prometa.

V Mariboru 5.000 telefonov

Maribor je drugo slovensko mesto po številu prebivalstva in po pomenu. Ima preko 100.000 ljudi in je važno gospodarsko in kulturno središče Slovenije. Za raven življenja je značilno, da je tam trenutno okrog 5.000 telefonskih naročnikov. Nedavno so sklenili, da bodo zgradili novo poslopje za telekomunikacije, ki bo z opremo stalo nad 3 milijone dinarjev. Kranjska Iskra že gradi novo telefonsko centralo za 6.000 priključkov. Za leto 1975 predvidevajo, da bo v Mariboru 15.000 telefonskih naročnikov.

Nekaj boljše v Beti v Metliki

Metliška BETI je imela lani 1.050 zaposlenih, ki so ustvarili skupno nekaj manj kot 100 milijonov dohodka, kar 52% več kot v letu 1968. Število zaposlenih se je pri tem zvišalo le za malenkost, pač pa so modernizirali proizvodnjo. Blaga so prodali v vrednosti 1.250.000 dolarjev in skoraj vse na zahodni trg. Povprečni zaslužek je znašal 860 dinarjev na mesec; 20 ljudi je še vedno prejemale mesečno izpod 600 dinarjev (\$42!).

Napovedi volivne zmage v Britaniji Wilsona skrb

LONDON, Vel. Brit. — Vsa povpraševanja razpoloženja volivcev v zadnjih dneh napovedujejo zmago vladni delavski stranki. Ta naj bi bila tolikšna, da bi vladi v novem parlamentu zagotovila vsaj 50 poslancev večine. Skupno je v spodnjem domu parlamenta 630 poslancev. Napovedi zmage predsednika delavske stranke Harolda Wilsona in njegove sodelavce skrb. Zavedajo se dobro, da utegne le malo popuščanje borbenosti in vneme med pristaši delavske stranke, zlasti pa med njenimi propagandisti spremeniti napovedano zmago v poraz.

Vlada je odločena posvetiti zadnjim dnevom pred volitvami, ki so določene na 18. junij, posvetiti vso pozornost. Volivni boj držati na višku vneme in zagnanosti do poslednjega trenutka.

Nemška volivna kampanja živahna, toda zunaj programa

BONN, Nem. — V Zahodni Nemčiji bodo v nedeljo deželne volitve v treh deželah, kjer živi več kot polovica od 40 milijonov nemških volivcev. V začetku so mislili, da bo volivna kampanja obravnavala le lokalne probleme. Zadnjih par tednov pa vsa javnost obravnava le zunanjo politiko: ali je socialistična smer, ki želi sporazum z Vzhodom, komunistično Nemčijo, pravilna ali ne.

Opozicijski krščanski demokratje slikajo socialistično politiko kot veliko narodno nesrečo,

socialisti se pa ravno tako uporabljajo.

Nemški volivci bodo tako nemara glasovali o zunanji politiki, ne pa o svojih domačih skrbih in težavah. Zato računajo, da bo udeležba pri nedeljskih volitvah nadpovprečno dobra.

Povišanje plač le za 6%

OTTAWA, Can. — Zvezna vlada je priporočila, da bi se vse unije držale pri sklepanju novih delovnih pogodb navodila, ki omejujejo povišanje plač v prihodnjih 12 mesecih na le 6%. Vodnik Avtomobilske unije L. Woodcock je izjavil, da se ne misli držati tega navodila, ko bo Unija avtomobilskega delavstva sklepala novo delovno pogodbo v Kanadi.

Latinska in slovenska imena mesecev

I. Januar — Prosinec
II. Februar — Svečan
III. Marec — Sušec
IV. April — Mali traven
V. Maj — Veliki traven
VI. Junij — Rožnik
VII. Julij — Mali srpan
VIII. Avgust — Veliki srpan
IX. September — Kimovec
X. Oktober — Vinotok
XI. November — Listopad
XII. December — Gruden

Moški dobijo delo

Student dobi delo
Slovenski študent dobi čez počitnice redno 8-urno zaposlitev po običajni plači. Za pojasnila kličite 391-4288 od 2-3 popoldne.

(116)

Ženske dobijo delo

Iščemo pomočnico
za splošna gospodinjstva dela, 5 dni na teden, za 3 mesece, dokler mati 6 otrok ne okreva od operacije. Kličite Mrs. Brown, 752-5053.

(113)

Delo za ženske
Iščemo ženske za oskrbo starejših ljudi v domu ostarelih.

VILLA SANCTA ANNA
Chagrin & Richmond Rd.
Sister Bertha IN 4-9250

Female help wanted

General Office Help
High school graduate, typing necessary. Knowledge of Slovenian. Vicinity of St. Vitus. Please call 431-0628

(118)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Dvodružinska hiša v okolici E. 185 St., in Lake Shore Blvd., blizu cerkve "Our Lady of Perpetual Help." Kličite 486-3169.

(116)

NAPRODAJ
posestvo in domačija z vsemi gospodarskimi poslopi, 5 hektarjev: Njive, travniki, gozd, vinogradi, sadni vrt, vse v najlepšem stanju. Pri Novem mestu na Dolenjskem, p. Skocijan, vas Osrečje. — Kdor bi se zanimal, naj se oglasi na naslov: Jože Jankovič, 4481 Astin, Fishing 60, O. Oestereich, AUSTRIA.

(116)

Euclid
Bungalow naprodaj na Newton Ave., blizu E. 185 St. in Lake Shore Blvd., pet sob in kopalnica spodaj, zgotovljeno na drugem; polna klet, 2 garaži, nizka cena, 19.000.

GIBSON REALTY
731-1454 531-3530
(115)

PRODAJ
Hollywood posteljo, omare za obleko in perilo, šivalni stroj, 3 delno kuhinjsko mizo s 4 stoli, peč, G. E. hladilnik, kuh. omare in še drugo. Vse v dobrem stanju in po zelo zmerni ceni.

Kličite 851-5798

(116)

NA POT JIH ODPRAVLJAJO — Rimske glave, ki so krasile pročelje neke palače v Londonu na Angleškem, spravljajo v zaboje za pot v Združene države, kjer bodo dobile svoje novo mesto.

LUIS COLOMA:

MALENKOSTI

Popravlil si je očala in začel brati. V soglasju s soprogo in po posredovanju ministra de Ultramar je podal Villamelon vladi izjavo, da sprejme njegova soproga službo prve dvorne dame pod pogojem, da dobi Juanito Velarde mesto kraljevega tajnika in njegova soproga letnih šest tisoč durov.

Dokaz je bil jasen in Villamelon je bil napravil veliko neumnost, ko je napisal pismo. Ali Currita se ni veliko jezila. Delala se je, kakor bi bila presenečena, kakor bi hotela ugovarjati, polagoma se je vzravala v naslonjaču, naenkrat pa je zgrabila za nevarno pismo, kakor gibčna mačka, ki skoči na neprevidno miš — in vrgla ga je v ogenj. Papir se je zvijal v plamenih in čez malo časa je bil še samo pepel.

Minister je obstal, kakor bi ga bila oplazila strela. Prepozno se je umaknil in debelo je zaklel.

Currita se je spustila nazaj v naslonjač na mehke blazine, kot da se ni bilo nič zgodilo, in mu je rekla z nedolžnim nasmehljajem:

"Ej, Martinez! Morali si bo-

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

PORTER & HANDYMAN
Varied duties, must be able to drive. Mon. thru Sat. early hours. Must be reliable. Age over 25 yrs. FLAMINGO MOTEL 537-2000 (114)

LIGHT MAINTENANCE
Elderly sober gentleman. Good Salary and Board Avail. Good oppty. for right man. Call 253-7320 After 5 p.m. Ask for Cliff. (116)

HELP WANTED

JR. COLLEGE INSTRUCTOR
experienced for
Motor Truck
Mechanic Program
Degree preferred, but not necessary. (Lovely Town - only 3 hours to Chicago). \$9000 - flexible. Call or write in confidence: (309) 647-4645 Harold Huber

SPOON RIVER COLLEGE
Canton, Ill. 61520 (115)

FEMALE HELP

Part time beauty operator. 3 days a wk. Thurs., Fri. & Sat. Exp. nec. High styling & wigs. 709 N. Damen Ph. 421-8248 (114)

BEAUTY OPERATOR
New shop. Pleasant working cond. Full or part time. Prefer exp. hi styling & wigs w/ some following. Wheeling. Ph. 537-8652 (114)

REAL ESTATE FOR SALE

Will build in Palatine, fully improved city lots, custom ranch home, 1250 sq. ft. of living area. \$28,500. Town & Country Builders. 766-6010 (114)

BY OWNER
Cust. blt. 3 bdrm. bi-level. 2 baths, fam. rm. and office. Location on beaut. hilltop lot. Call 544-2593 (114)

LASTNIK PRODAJA — 125th & State St. 5½ sob, zidana, 3 spalnice, 1½ kopalnica, polna klet, klimatska naprava, 1½ garaža, ograja. Blizu vsega. \$24,000. PU 5-8860. (114)

dete obvezati narezanega krompirja na sence! To hladi jezo!"

VI.

Miroljubni vratar Villamelonove palače še nikoli ni okusil toliko strahu, kakor tisti spomina vredni dan 26. junija.

Ob desetih predpoldan je bilo. Baltazar si še ni bil oblekel svoje modre livreje z obilnimi našivi na ovratniku in rokavih. Skrbno je brisal prah z dragocenih florentinskih omar, z ogromnih sedezev starega sloga in raz bliščeče jekleno orožje, ki je krasilo lopo. Lotil se je Bruina, norveškega medveda, svojega mutastega tovariša, da mu obriše prah s kovinastega hrpta.

Kar pridere z glasnim hrupom skozi velika vrata truma sumljivih ljudi.

Prestrašil se je. Baltazar ter naglo zaprl steklene duri. Pa tolpa je razbijala po vratih, brušene šipe z imenom in krono Villamelonovo so se razletele v kosce. Preplašen je Baltazar bežal po stopnicah navzgor in podrl v teku malega dona Jose-lita, ki je v miru snažil z limonovo lupino kovinaste palčice, s katerimi so bile pritrjene mehke preproge na vsako stopnico.

Don Joselito je zbežal z glasnim krikom in kmalu je vsa služinčad plašno tekala sem ter tja, odpirali in zapirali so vrata ter napolnili vse poslopje z nemir.

Vlamilci so prišli v predsobo; bila je popolnoma zapuščena. Njih vodja je bil s palico ob tla in zahteval v imenu postave, naj pride kondesa Albornoz.

Ta človek je bil načelnik mestne policije in je prišel v imenu gubernadorjevem preiskat palačo in se polastit vse h papirjev. Šest policajev ga je spremljalo, predmestni župan in kakih deset do dvanajst ljudi sumljivih obrazov, vsi oboroženi z gorjačami. Zasedli so vsa vrata, vstop so dovolili vsakomur, izhoda pa nikomur.

Tisto jutro je Currita zoper svojo navado vstala zelo zgodaj, kot bi česa pričakovala. Začula je hrup in je prebledela, satanski nasmeji ji je šinil čez lice. Kate je pribežala, tresla se je vsa in je hitela pripovedovati o vlom.

Currita se je delala prestrašeno, kakor bi ničesar ne vedela, in je rekla, da bi bilo najbolje hitro obvestiti markiza Butrona. Pa vrata so bila zastražena in izhod prepovedan. Zato naj bi kak služabnik preplezal zid na vrtu in sporočil diplomatu, kaj se je zgodilo.

Villamelon je spal krepko spanje pravičnega. Pa tudi njega je hrup vzdramil. Izprva ni vedel, kaj se je zgodilo, in obšel ga je silen strah. Sploh — odkar se je bil tako silno prestrašil doli na afriškem obrežju, ga je bilo vedno rado strah. In njegova bojazljiva domišljija mu je tudi danes v polsnu naslikala tiste divje beduine in njih strašne puške... in med beduini se je pojavil ekselencja Martinez, silni Apis, in je kazal z eno roko njegovo nerodno pismo, z drugo pa ga je grabil za vrat, da bi ga brez usmiljenja tiral seboj.

Villamelon je mislil, da bo umrl od groze in strahu. Njegovo pismo, samo njegovo pismo je moglo privedi v hišo policijo.

Pa takoj je bil narejen načrt. Zaril se je nazaj v postelj in je sklenil, da je najboljša, ako se naredi mrtvega... Ali ga ni Currita speljala v te sitnosti?! Naj se sama pogaja s policijo, kakor ve in zna...

Currita se je tresla od jeze. Zastonj mu je prigovarjala, naj gre in naj odpravi vsiljivce. Villamelon je rekel, da je prehlajen, da se poti in da bo gotovo dobil nahod in še kaj hujšega, ako bi šel sedaj na zrak.

Cas je hitel. Neustrašena Currita je morala nazadnje sama nepovabljenim gostom naproti.

Ponosno je zahtevala od policijskega načelnika pismeni ukaz gubernadorjev, da sme vdreti v palačo.

Spoštljivo ga ji je dal načelnik. Currita je pismo prebrala, ga raztrgala in vrgla kosce na tla. Slovesno je ugovarjala zoper tak napad in naglašala svojo alfonzinsko zvestobo. Enemu hišnih uradnikov je naročila, naj povede te ljudi v njeno stanovanje ter naj prisostvuje preiskavi.

Sama pa se je podala v biljardno dvorano s svojimi komornicami, kakor kraljica sredi svojih dvornih dam. Tudi Lili in Paquito sta morala priti. Posadila si ju je na kolena in ju ljubeznivo objela. Igrala je vlogo Marije Antoinette, ki je s svojimi otroki zbežala pred razdivjano tolpo v Tuilerije. Kate je neutešljivo jokala, miss Beautiful pa si je nadelala klobuk in rokavice, kakor bi bilo treba že kar bežati.

Currita ni povzročila brez namena teh prizorov.

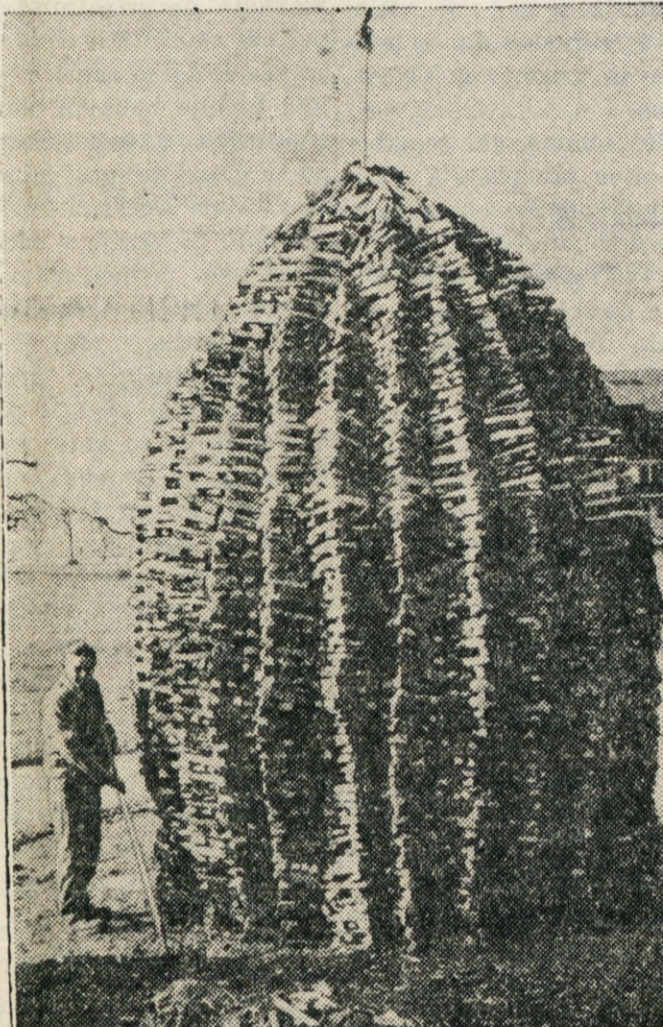
Hitro se je razširila vest o vlom policije po vsem mestu, po političnih in aristokratskih krogih, po kavarnah in kazinah, po ulicah in trgih. Cele gruče radovednežev so se pehale pri vhodu v palačo, dolga vrsta kočij je polnila ulico, vozovi so se ustavljali, vratca kočij so se odpirala, loputala, in izstopali so ponosni aristokrati, elegantne senore, objemale so Currito, jo pomilovale, jo občudovale, se zgražale in se navduševale.

In ravno to je želela Currita! S smehljajočim, nedolžnim, neizkušnim obrazom prostodušne institutke je podajala enim

roko, je pripovedovala drugim o napadu policije, in je dvigala oči k nebu kot vdana žrtev, ki se žrtvuje s svojimi otroki za pregnano dinastijo.

Kaj bo z njimi? Ubogi otroci! In Fernandito! Tako rahel, nervozen in bolan je, v postelji je, siromak. Morebiti jih čaka pregnanstvo, morebiti ječa, morebiti celo — — — Oh —!

Dame so se tresle od strahu in groze, vse hkrati so začele govoriti, tolažile so žrtev, ji dajale dobrih nasvetov, v srcu pa so se hudovale, da ni nanje padel sum policije in da ni njih ovenčal s krono mučeništva.

POSEBNE VRSTE SKLADOVNICA — V Sloveniji so nekdanj drva za kurjavo skladali ob stenah poslopij, da so bila pod streho. Švicarski kmet na sliki je drva zložil v skladovnico na prostem in jo na vrhu okrasil z zastavo.

Prišli so tudi časnikarski poročevalci s svinčniki in papirji v rokah. Zelo prijazno jih je sprejela Currita ter jim pripovedovala, kaj se je zgodilo.

Zlasti dobro je bil sprejet Pedro Lopez, kronist elegantnih salonov in plesnih dvoran, tisti, ki je imel hlačne žepe znotraj prevlečene z voščenim platnom, da je laže nosil domov sladkarije, obložene kruhke in drugo pecivo.

Currita mu je podala roko in je bila ginjena, ko je zagledala svojega zvestega prijatelja, ki je že tolikokrat poročal o premierah njenih toalet. Stisnil ji je

roko in ponavljal:

"Usodno, usodno, usodno!"

In stopil je v oddaljen kot ter je marljivo pisal.

Dame pa in gospodje so se gnetli krog njega ter moledovali, naj tudi nje omeni v poročilu, ki bo drugi dan gotovo glavni in

edini predmet razgovorom po Madridu. Apoteoza Currite je obetala biti sijajna in hoteli so biti zraven, četudi samo — v spremstvu.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer Domovini"

NAROCITE SVOJIM DOBRIM OČETOM

AMERIŠKO DOMOVINO

KOT DARILO ZA

Očelovski dan

dne 21. junija 1970

Naročite telefonično: 431-3628

Naročite pismeno:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje darilo za Očetovski dan na sledeči naslov:

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime in naslov:

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- ČE ISČETE ali oddajate stanovanje,
- ČE POTREBUJETE delovno moč,
- ČE ISČETE zaposlitev,
- ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.

LAKOTA ALI RADOVEDNOST? — Medvedka v Yellowstone narodnem parku sta se vzpela na okno avtomobila, ki se je ustavil v parku. Verjetno iščeta hrane, lahko pa ju je prignala tja tudi radovednost. Oblasti v parku sva-re obiskovalce, naj imajo med vožnjo skozi park okna avtomobilov zaprta.

NAROCITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI